

**PARÍŽSKÝ DENÍK 'FIGARO'
O V. SLETU VŠESO-
KOLSKÉM.**

V zemi Čechů, v slávě sokolské.

Píše Georges Bourdon.

Sokolové, toť obrana Čech! Krajní přední stráž velikého stěhování slovanského, jež zastaveno bylo v devátém století maďarskou zdi, hlídka vrážena do srdce germanismu a od věků jím napadána. Toť jsou Čechy, jež zahrnuty byly tolika strašnými zkouškami, jež mohly býti překonány jenom zástraňnou energií, a jejichž dějiny od pěti století jsou bouřlivým obrazem velikého moře vzdušného v bitvě proti osamělé skále, jež neklesá.

Svou vlastní vůli zařadili do císařství rakouského, jemuž přinášeji s bezvadným loyalismem všechny prameny životnosti a propůjčují mu prestiž mojí a jednoty, nieméně stojí oproti germánským elementům, které chtějí se zmocnit celého říše. Stojí-li u bran svého království, stává se jim na protě germanismus, který je v tajném spiknutí s germanismem rakouským; a se všech stran můžete slyšeti prohlašovati s arogancí, že jest osudem Evropy býti podmaněnu nesmírnou říší germánskou, jež tlačí se na Východ slovanský, zadusila a pohltila by slovanské obce Západní.

Proti tomuto nebezpečí a proti té hrozbě Čechy, věrný svojí dějinné tradice, neustávají v přípravě a v kalení svých zbraní. Jak se ubrániti, když ne zřejmým a ustavičným utvrzováním svojí osobnosti, úporným domáháním se práv svého kmene? Proto český nacionalismus, který nemá nie společného s terminologií doktrin a method politických stran, jež užívají ve Francii tohoto slova, jest nezbytnou formou národní protestace, jest svědomím národa, který nechce zemřít. A odtud přicházíme k Sokolům.

Sokolové jsou siec jen gymnasté. Jsou gymnasté, ale jsou ještě mnohem více než gymnasté! Sokolové, toť duše, toť srdce, toť myšlenka, toť vůle Čech. A to jsou také jejich svaly!

Jimí trvají, jimí bláší se před světem, jimí týčí se před germanismem a když jeho hladový chřtán pokouší se obrátiti se k nim, praví mu tvrdě: "Zde jest Slovan!" V Sokolech nalézají Čechy sebe samy, obdivují se sobě a spíjejí se jimí, utvrzují svou víru a nadějí a pro ně žijí celé, protože pro ně, pro jejich velikost a pro jejich slávu vznikají a zaznívají triumfy Sokolů. Je to vskutku velká instituce, jež nemá obdobné ve světě, která mimo své hry, shromáždění a řady, večerem svou výkonnost připravuje k jednomu velkému dni, tak v úkrytu, jako nějaká společnost tajná v jistém smyslu hermetickém, jako nějaké nesmírné zednářstvo, v němž se soustřeďuje, žíví a násobí žhavá myšlenka celé rasy. Kde jsou Čechy? řekli hostejný cestovatel. Čechy nejsou ani v Praze, ani v Plzni, ani na venkově, ani v dílnách, ani na polích, ani v knihách, ani na lečnicích; Čechy jsou v Sokolstvu! Neboť měšťák a venkovan, průmyslník, básník a muž práva, všichni nosí červenou košili sokolskou. Kde jsou Čechy? tázal se Němec z říše Němce rakouského. Šarlatová armáda postavila se před ně a zvolala: "Čechy jsou v Sokolstvu!"

Nedivte se potom, že ve dnech sletů sokolských celé Čechy se vztýčí a oslavují alet. Sokolské slavnosti jsou jejich slavnosti; oslavují Sokoly, oslavují sebe sa-

my; a v duši sokolské exaltuje, bouřlivě jása duše Čech, když volá "Na zdar!" při nezodlném defilé sokolských řad... Gymnasté? Nechme toho Sokolové, toť jsou dobrovolníci z r. 1792, již mužně shromažďují se pro mír, leč bude-li třeba, pro válku na život a smrt.

Aby utčila Sokoly, pozvala Praha ke smavým břehům vltavským celý svět slovanský i poselstva francouzská, ruská, belgická a lucemburská; by mohla tleskati Sokolstvu, vystavěla na pláni bevederské nesmírné tribuny kolem obdélíku 105,000 m, tribuny hluboké a vysoké, aby mohla pojetí lid, tribuny, jež během 4 dnů se nevyprázdnily. Aby v jejich evičení mísily se nejkrásnější květy národa a aby vše koupalo se v hlubokých vodách slovanských, venkované a venkovanky z dalekých luhů Čech, Moravy, Slezska i Uher přišli ke slavnosti. Tyto nevyrovnatelné průvody (theorie) venkovanů ve svých krojích zlatých, stříbrných a purpurových, se stahami bohatě aranžovanými, v šarlatových střevících anebo v dunických holínkách, v halenkách plátěných i hedvábných tančily před našima zdívenýma očima pod žhavými paprsky slunečními staré a pitoreskní tance svých mrtvých předků.

Aby naplnila slavnosti sokolské radostí, Praha se znásobila a její občané a její spolky učinily spiknutí roztomilosti vůči hostům; tak byli jsme nadšeně přijati v Měšťanské besedě, v Obchodní komoře, ve Slovanském klubu; konečně pak jsme zavázáni Sokolům za ono rozkošné soirée ve velkém sále žofinském, kde pražské dámy nás přijaly a osobně obsluhovaly naše žaludky, bez pomoci číšníků placených. Takovými laskavostmi oplývala roztomilá vzrušenost smavé Prahy pro radost hostů svých a slávu sokolskou!

Jak byli krásní tito Sokolové! Bylo jich před námi v obrovitém obdélíku, naprosto vyrovnaném, něco přes 8000, oděných bíle na hrudích a černě na nohách. Stáli před námi, jeden od druhého v mezerách přesně stejných, pružní, obratní, silní a zkáznění, tak jako by v těch 8000 hrudích, v těch 32,000 údech, jež se natahovaly, kroužily, skláněly, klesaly, zdvihaly a vymršťovaly v téže setině vteřiny, bytovala táž duše, táž vůle, jedna duše!

Jak z obu stran arény vyhrnuly se dvě masy po 4000 mužích, hluboké a pohyblivé jako temné víny, postupující z koneč horizontu; jak se spojovaly, jak mísily své formace, odbočovaly na pravo a na levo, a zase se srážely, v ustavičných pochodech a zdvojováních, jež byly na pohled tak prosté, aby konečně utvořily 16 kolon z 2 původních, pak 32 kolony; jak konečně stálým rozvojováním rozdělili se Sokolové po jednom a pokrýli přesně ohromný prostor obdélíku v dlouhých rovnoběžných řádách, v rozstupu potřebném ke evičení; tyto věci nepokusím se vysvětliti, neboť k tomu bylo by třeba odborných slov, kterých neznám a jež unikla by i mým čtenářům, pokud je znám. Leč báda, jak lituji, že nedovede slovo moje vyjádřiti pravidelnost, bezpečnost a přede všim matematickou přesnost celé serie pohybů, jejíž harmonie uchvacovala, ba přímo okouzlovala. Jsou výsledkem pouhé svorné kázně 8000 lidských bytostí! A když jsem o tom psal, zarazilo mne slovo zoufalé, jež pravil jsem k p. Navarreovi a jež opakují: "Nebudou nám to věřiti!" Ne, nebudou nám to věřiti, leč přijmete ujistění, že přes to

nikde na světě neukázali vám divadlo z daleka podobné, za jaké vďčíme Sokolstvu.

Jiný den pobavili nás partíi šachovou. Prazvláštní hra. Na nesmírné desce evičišť zakresieny přesně bílé a černé čtverce šachové. Teď dáva se na pochod armáda v krojích 15. století s péchotou, jízdou, lučistiškami i vozy; toť armáda římského císaře Zikmunda. Již s druhé strany objevuje se jiná armáda, vedená slepým vůdcem: toť vojsko slavného Jana Žižky. Postaví se obě na krajích šachovnice, rozděleny ve skupiny, jež značí piony, věž, jezdec, krále atd. Partie se zaplétá, leč současně jest to přibližná rekonstrukce bitvy u Habru v r. 1422, kdy Žižka připravil císařským krutou porážku. Tak probouzí se současně na poli letenském v srdcích Čechů z r. 1907 jak smysl pro malebnost, tak tradiční kult staré slávy národní.

Touto jednotou činu, touto soudržností kázně nabývá sokolská výchova hodnoty mravní. Je to krásné divadlo, hleděti na tyto dobrovolníky, kteří, oddáni svojí věci, podrobují svojí svobodu povelu přijatému, kteří tím berou naučeni příkladně a nutně enosti, neboť jsou to Slované, individualisté a svéhlavci.

Tuhost této kázně objevila se nám v proměně, kterou program

nepředvídal. 2500 mladých dívek, elegantních ve svých krátkých sukničích a bluzách po způsobu námořnickém, objevilo se na evičišti a po matematicky přesném reji zaujaly svoje postavení. Právě chtěly počítí svoje evičení, když bohužel, vypukla děsná bouře, věru strašlivá bouře, jež z černého nebe vylévala na jejich hladké účesy spousty tekoucí vody. Déle než pět minut stály tu nepohnuty a stoicky v přívalu, který promočil jejich lehké oděvy, a když konečně zazněl povel k ústupu, počaly odeházetí v řadách jako při přehlídce a bylo třeba, aby zvuk polnic pobídl je uprostřed zvuků hromů signálem: "Zachraň se, kdo můžeš!" aby konečně rozhodly se utéci do svých přístřeší.

Ach, s jakým srdcem jsme jim tleskali, tím hodným malíčkým, ukryly se pod našima nohama, kam za nimi počala voda znovu zatékat! Snad usmějete se nad tímto vypravováním, leč nám, kteří jsme je viděli, jevíly se hrdinkami! To jsou zejtřejší matky a z této krve zrodí se Sokolové, jimž naši synové příjdou později aplaudovati. Rasa statečná a silná, rasa nepřemožitelná, která má svůj Ideal a věří ve svůj Osud!

Předplatte se na "Pokrok", jen \$1.00 ročně.

POKUTA.

Příroda jest přísnou a požaduje pokutu za každý sebe menší přestupek proti jejím zákonům. Snad není jiného ústrojí v těle, jehož výkony člověk tak snadno a tak často poruší, jako jsou ledviny. A přece přidělen jim jest jeden z nejdůležitějších úkolů. Každé sebe menší porušení ledvin a jater vyžaduje okamžitou pozornost a rychlé léčení. Předejděte vážným chorobám důležitých těchto orgánů a vyhněte se pokutám, jež dříve či později příroda požaduje. Užívejte

Severův

Silitel ledvin a jater.

Stále rostoucí poptávka po něm jest nejlepším důkazem jeho léčivých vlastností a oblíbenosti. Nevěřte pouze našim slovům. Zkuste jej sami. Cena 75c a \$1.25.

"Severův Silitel ledvin a jater jest znamenitý. Velice jsem trpěl neduhem ledvin, zkusil hrozných bolestí, zmařil času a vynaložil mnoho peněz na léčení a vše bez výsledků. Přes všechnu moji značnou trpělivost a sebezapírání nemohl jsem konati žádnou práci pro nevypsatelné bolesti. Docela jinak bylo po využití obsahu jedné láhve Severova Silitelu ledvin a jater. Mohu pracovati, jsem zbaven bolestí a věřím, že neduh se již nikdy nevrátí. Srdečný dík za Vaši pomoc." Bohumil Veichar, Maynard, O.

Nervosní slabost, ochablost živů, hysterie, tanec sv. víta, nervosní bolení hlavy, vyčerpání sil, nespavost a jiné poruchy živní soustavy napravíte, když budete užívati

SEVERŮV NERVOTON.

Ztiší a posílí otřesené nervy a navrátí vyčerpané síly. Velmi příjemná silivka. Cena \$1.00.

Na prodej ve všech lékárnách.

Lékařská porada zdarma.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Dr. James W. Novák

český zubní lékař

Jest trvale usazen v pokoji č. 4 Continental Block, 15. a Douglas ul., rohová úřadovna nad Berg-Swanson, Tel. Douglas 5077.

Dr. C. Rosewater
ČESKÝ LÉKAŘ.

Úřadovna: 222 "Bee Building"

Úřední hodiny: Od 11—12 dop.; od 2—5, od 5:30—6 odp. — V neděli od 10 do 12 dopol.

Tel. v úřadovně 504. — Tel. v bytu 1217 Bydli: Číslo 2417 Jones ul. Zvláštní pozornost se věnuje ženským nemocem a ranhojičství.